

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д. УШИНЬСЬКОГО»
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ
ТА МЕНЕДЖМЕНТУ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІВДЕННО-УКРАЇНСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ТА
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ПІВДЕННО- УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

14-15 грудня, 2022 р.

м. Одеса

***Всеукраїнська науково-практична
конференція
студентів та молодих вчених
із міжнародною участю***

Програма та матеріали виступів учасників

***ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ***

певної ситуації чи події, іншими словами – вдається до імпровізації. Імпровізаційність властива усім формам народної словесності, вона характерна, приміром, для похоронних голосінь і коротких пісенних форм: приспівок до танців, пісенних діалогів, коли виконавець повинен швидко зреагувати і доречно відповісти на ту чи іншу пісенну фразу, строфу чи приказку [5].

Головна специфічна ознака фольклору – його усність. Усна форма творення, синхронне і діахронне передання, іншими словами поширення творів фольклору в конкретний час, а також передання із уст в уста, від покоління до покоління. Неабияка роль при цьому належить пам'яті: саме в пам'яті носіїв фольклору, його індивідуальних і колективних виконавців зафіксовано весь багатоплановий обсяг фольклорної інформації: певні сюжети, тексти, форми, стабільні стереотипи. В науці існує думка про те, що фольклор – це мистецтво пам'яті [5].

Отже, фольклор є усною народною творчістю із особливими специфічними ознаками. Він має велику кількість форм та засобів, передає життєдіяльність народу, його традиції та побут, оспівує мужність, хоробрість, честь, хитрість, відвагу та інші особистісні та колективні якості народу. Передається із уст в уста та є невід'ємним засобом виховання підростаючого покоління та народу в цілому, а також чинником збереження історично-зумовлених традицій, вірувань та норм.

Література:

1. Дмитренко М. Українська фольклористика. Історія. Теорія. Практика. Київ: Ред. Часопису «Народознавство», 2001. 376 с.
2. Кононенко П. Українознавство. Київ: Наукова думка, 1996. 353 с.
3. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість. Київ. 2006. 592 с.
4. Семенов О. Усна народна творчість. Київ: Оберіг, 2003. 238 с.
5. Специфіка фольклору. Основні риси веб-сайт. URL: <https://studfile.net/preview/5462387/page:2/>

Маринич Дар'я,
*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП Право, спеціальність 081 «Право»
Науковий керівник: Мудрисьська Л.М.,
кандидат філософських наук, кандидат юридичних наук, доцент,
завідувачка кафедри теорії держави і права, конституційного права та
державного управління
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
м. Дніпро, Україна*

**ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА» В СИСТЕМІ TEAMS:
НЕДОЛІКИ І ПЕРЕВАГИ**

Глобалізація світових процесів, в тому числі і в сфері освіти, вимагає від людства створювати і засвоювати різноманітні інформаційно-комунікаційні технології для організації суспільного життя, налагодження дистанційного процесу в сфері освіти. Це пов'язано із створенням глобального інформаційного простору, несподіваними випробуваннями людства на можливість створення умов дистанційної роботи і навчання.

Вважається, що «цифровізація» України має сприяти розвитку інформаційного суспільства, засобів масової інформації, «креативного» середовища та «креативного» ринку тощо. При побудові відкритого інформаційного суспільства визначна роль відводиться створенню, поширенню і збереженню змістовної частини, тобто контенту на різних мовах та форматах із належним визнанням прав авторів. Створення контенту, насамперед українського, відповідно до національних або регіональних потреб, має сприяти соціальному, культурному та економічному розвитку, зміцненню інформаційного суспільства. «Цифровізація» України б повинна підтримати принципи свободи друку та свободи інформації, а також принципи незалежності, плюралізму та різноманіття засобів масової інформації, які необхідні для інформаційного суспільства. Свобода шукати, одержувати, передавати і використовувати інформацію для створення, накопичення й поширення знань є ключовим фактором здорового розвитку інформаційного суспільства» [1, с.18].

У складних умовах локдаунів, військових дій використання цифрових технологій стає чи не єдиною можливістю отримання знань і формування цифрових навичок. Для юристів це має також велике значення, тому що все більше їх праця стає пов'язаною з можливістю і необхідністю використання цифрових технологій.

Але ми вирішили проаналізувати початковий період навчання у вищій школі, коли закладається професійна придатність юриста, формується його особистість.

В результаті невпинного технічного розвитку з'явилась чимала кількість альтернативного програмного забезпечення, які сприяють організації навчального процесу. Насамперед, в Україні користуються такими: Google Classroom, Zoom, Moodle, Edmodo, Classdojo, Google Meet, Microsoft Teams та багато інших. Але найчастіше використовують: Google Classroom, Zoom, Moodle, Google Meet та Microsoft Teams. Кожний заклад вищої освіти, незалежно від свого напрямку, самостійно обирає сервіс роботи. Але національні університети отримали від держави можливість використання ліцензійного програмного забезпечення Microsoft та Microsoft 365. Ці програми надають широкі можливості для дистанційного навчання і проведення контролю за його

результатами. Варто зазначити, що всі вони мають, як свої певні переваги, так і недоліки.

Що стосується безпосередньо Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, то наша освітня діяльність відбувається в додатку Teams корпоративного середовища Office 365 від Microsoft. Ця програма має достатньо плюсів, серед яких можна назвати велику кількість можливостей вербального та візуального спілкування, проведення аналітичної роботи, залучення великої кількості учасників до проведення занять (в університеті існують міжфакультетські дисципліни, що викладаються викладачами юридичного факультету і можливості створення великої аудиторії відіграє значну роль). Авторка вирішила визначити недоліки і позитивні характеристики практичного використання, виходячи з досвіду студентів першого курсу, які вперше стикнулися з іншою системою дистанційного навчання і можливостей їх пристосування до отримання знань в іншій спосіб.

Провівши статистичне дослідження, на основі анонімного опитування здобувачів вищої юридичної освіти першого курсу, яке містило в своєму складі тільки одне запитання з декількома варіантами відповіді, було отримано певні результати. Питання такого змісту: «Якими програмами під час дистанційного навчання вам зручніше користуватися?» Отримані результати показали, що зі 100% відповідачів (а це 69 осіб) – 47% проголосували, що їх повністю влаштовує Teams; 33% проголосували, що для них кращим варіантом є комплексне використання двох програм, а саме: Google Classroom та Google Meet; решта, тобто 20%, проголосували за комплекс: Google Classroom і Zoom.

Отож, однією із беззаперечних переваг цього програмного забезпечення є календар. За його допомогою всі, без винятку, учасники освітнього процесу можуть раціонально планувати власний час. Календар стане в нагоді нам і студентам, для того, щоб контролювати розклад. Таким чином легко виявити зміни в розкладі.

Важливою також є перспектива прямого спілкування у чаті. Якщо порівнювати з можливостями іншим програм, зокрема з Google Classroom, то там контакт з іншими членами навчального процесу обмежений особистими та публічними коментарями, це не дуже зручно. Тобто, цей чат є, так би мовити, вбудованим месенджером. Студенти можуть спілкуватись не тільки з нашими викладачами, але і студентами своєї групи та паралелі. Це стане в нагоді під час виконання різноманітних сумісних завдань.

Також є можливість дзвонити педагогам та одногрупникам, якщо треба терміново вирішити те чи інше питання. У програмі «Google Classroom» ця функція відсутня, тому обов'язково має бути ще щонайменше одна програма для зв'язку. Тобто, в данному випадку одна програма Teams заміщує декілька у комплексі, як, наприклад, «Zoom/Google Meet + Google Classroom».

Дуже зручним є наявність камери. Здавалось би, що це не є важливим для навчання, але це не так. Часто студентам треба досить швидко сфотографувати та надіслати викладачеві завдання. В таких випадках кожна хвилина важлива, а

багато часу витрачається на вихід та вхід з одного додатка в інший. В таких ситуаціях наявність камери у Teams значно зберігає час. Також треба додати, що візуальне спілкування учасників групи, особливо на першому курсі, створює умови для формування соціальної адаптації, створення колективістських моментів, бо спілкування та знайомство, так би мовити «вживу», для них на цей час ускладнено або взагалі неможливе. Тому такі механізми надають можливість створення єдиного спілкувального простору, де можна сперечатися, дискутувати, обговорювати ті чи інші моменти. Для соціалізації молодого покоління це дуже важливий процес, який має далекоглядні перспективи.

Наявна в Teams програма Edu Class Notebook має важливе значення для студентів. Її роль полягає в заміні звичайного друкованого щоденника. В ній можна планувати свої навчальні справи, записувати все важливе та завжди тримати під контролем власну організаційність в навчанні. Схожою програмою, про яку мало хто знає, а внаслідок цього небагато, хто нею користується, є Tasks. Вона подібна до Edu Class Notebook тим, що головна її мета – це планування навчальної діяльності. Її відмінність полягає в тому, що в Edu Class Notebook можна просто нотувати головне, а в Tasks виконану задачу можна викреслити. Таким чином, створюються широкі можливості у плануванні і контролі за виконанням різних завдань.

Щодо недоліків цієї програми, то треба відзначити, що, хоча інтерфейс програми простий для використання, однак, якщо треба швидко знайти ту чи іншу інформацію, то виникають труднощі, оскільки вміст програми дуже великий і часто студент губиться в незліченній кількості файлів. На жаль, потрібно визнати, що сучасна середня школа не формує аналітичних навичок, не вчить систематизувати великі масиви інформації. З цим завданням першокурсники стикаються з самого початку навчання і це викликає у них непорозуміння з пошуком в різних реєстраційних формах, в пошуках необхідної літератури, в обробці різної інформації. Да, дійсно, організації своїй зайнятості нещодавні ученики навчені більш-менш добре, але недостатньо зрозуміння і систематизації навчальної інформації (можливо, це недолік гуманітарного напрямку підготовки).

Студентам дійсно важко знайти потрібну інформацію, тому що існує надто багато різноманітних папок, груп, презентацій, документів, які певним чином не систематизовані. Як наслідок, це займає велику кількість часу, енерговитрат особи, а також важливим є те, що студент починає нервувати, занепокоюватись. Тобто, це впливає певним чином на психоемоційний стан людини. Поки витратиш час на пошук потрібного, вже зникає бажання щось робити. У цьому разі Teams стовідсотково поступається Google Classroom, де все чітко, лаконічно, структуровано та, головне, систематизовано.

Щодо календаря, то він теж має один, але вагомий мінус. Він полягає в тому, що та чи інша група бачить не тільки власний розклад, але й усієї

паралелі. Це дуже заважає, а в результаті збиває з пантелику та заплутує непотрібною інформацією, так би мовити вводить в оману.

З точки зору викладача сукупність програм, що надаються до використання, розширює можливості регулювання і контролю за виконанням студентами завдань. В Teams вбудовано можливість створювати завдання у вигляді тестів і розширених завдань з конкретним оцінюванням і строками виконання, при умові, що команда створюється у вигляді «Класу». Кожен може ознайомитися з оцінюванням і при виникненні питань з боку студентів є можливість встановлення зворотного зв'язку викладач-студент.

Ще одна програма, яка удосконалює проведення контролю за виконанням завдань і рівнем засвоєння студентами наданої інформації – Forms. Вона полегшує навантаження викладача при великій кількості студентів в групі, тому що завдяки цій програмі можна надавати різні види завдань з наявною кількістю балів, але невеликою кількістю завдань, бо вони надаються в різноманітному порядку. Програма Yammer використовується рідше, але вона допомагає проводити опитування швидко і ділитися планами, завданнями в спільноті.

Отже, треба визначити, що додаток Teams дуже ефективний інструмент в системі вищої школи, особливо в умовах обмеження безпосереднього особистого спілкування. Цьому додатку не вистачає структурованості та систематизації, але це на погляд студентів, які тільки починають навчатися в цій системі. Якщо б студентам не потрібно було власноруч шукати потрібну інформацію, то це б значно покращило використання Teams. Головною перевагою є багатofункціональність додатку. Не виходячи з Teams можна: зателефонувати викладачеві; послухати лекції та семінари; переслухати записи занять; написати в групу студентів стосовно групових завдань; влаштувати конференцію; записати нотатки; зробити перелік задач стосовно навчання і розпланувати наступний навчальний тиждень; сфотографувати та відправити викладачеві завдання; побачити час та розклад пар і багато іншого. Та попри всі ці плюси використання Teams відбирає у студентів багато сил та нервів (на думку першокурсників). Тобто, на нашу думку, потрібно дещо уніфікувати процес он-лайн навчання, в тому сенсі, щоб інтерфейс і структура були зрозумілі як випускникам закладу вищої освіти, так і першокурсникам.

На думку студентів, проблеми певним чином вирішило б оновлення програми, в якому додали хоча б класифікацію файлів за форматом, наприклад, PDF окремо від документів Word. А презентації знаходились порізно з документами та зображеннями. Звичайно, все це можна робити власноруч, утворюючи папки, але велика кількість папок також заплутує студентів. А в цьому випадку проблему б вирішила наявність архіву. Туди б викладачі надсилали застарілі файли, а в разі виникнення потреби їх повторного використання, можна було б знайти їх там. Загалом, програма, як і всі інші, має як позитивні характеристики (яких набагато більше), так і недоліки.

Література:

1. Цифрова адженда України – 2020: *Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року: Проект.* URL: <https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>. (дата звернення: 30.11.2022).

Міхальова Юлія,
*здобувачка третього (PhD) рівня вищої освіти,
спеціальність 033 – Філософія,
Науковий керівник: Лісеєнко Олена, доктор соціологічних наук,
професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Університет Ушинського, м.Одеса, Україна*

**ГАРМОНІЯ В СОЦІУМІ ЯК СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

Для сучасного суспільства стан конфронтації є його характерною рисою, оскільки ми маємо війни, надмірне споживання, забруднення навколишнього середовища, голод, насильство та інші подібного характеру явища у світі.

Більша частина свідомих людей розуміють, що ми включені та відповідаємо за всі процеси, які відбуваються у світі та про необхідність переосмислення та вироблення нової стратегії розвитку суспільства та взаємодії між його членами. Суспільство знаходиться в стані анамії, в такому перехідному періоді, коли старі норми віджили, не діють і необхідні нові, однак вони тільки закладаються.

Споглядаючи за природою науковці роблять відкриття, в тому числі здійснюючи дисоціацію, тобто споглядаючи зі сторони на те, що відбувається в світі, є очевидним, що обрана стратегія розвитку суспільства та гарантії міжнародної безпеки не виправдали очікування, оскільки людина – розумна спроможна привести світ до загибелі.

Нова стратегія розвитку суспільства та міжнародної безпеки, та гарантії її забезпечення мають будуватися на природних закономірностях та орієнтиром має бути не лише розум, а й щастя, які в поєднанні народжують гармонію між духовним та матеріальним.

В словнику іншомовних слів є різні визначення поняття гармонії, серед яких – співмірність частин будови (в цілому і між собою) або архітектурного комплексу. В свою чергу дисгармонія визначається як порушення закономірного поєднання музичних тонів, немилозвучність, різноголосся, розлад. Відсутність розмірності, розлад, різнобій [1].